Dinsdag, 20 April 1943

DAGBLAD

# AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 8882



Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38



## Tegenaanval Afrika Corps afgeslagen

### Nog 12 Duitse transportvliegtuigen neergeschoten.

### Steeds fellere strijd in Russisch Kubangebied.

**„Uur van invasie is aangebroken", zegt Canada's MackenzieKing**

**VERDERE OPHELDERING OMTRENT MARTINIQUE VERWACHT.**

Diplomatieke kringen zeiden een verdere opheldering van de situatie te Martinique te verwachten als gevolg van inlichtingen, die naar Washington zijn gebracht door Marcel Etienne Maligé, den Noordamerikaansen Consul-Generaal te Fort de France. Malige werd naar Washington geroepen om een volledig verslag uit te brengen over de situatie in Fort de France en bevond zich reeds in de Noordamerikaanse hoofdstad, toen Roberts brief, waarin hij de voorwaarden uiteenzette, waarop hij Martinique aan de zijde van de Verenigde Landen wil plaatsen, werd bekend gemaakt.

Toen men op een persconferentie aan Cordell Hull omtrent de komst van Malige vroeg, zeide hij, dat de Consul-Generaal op 6 April naar Washington ontboden werd voor een algemene bespreking. Hull zeide, dat dat op het ogenblik alle nieuws is over Martinique (Washington, (AP) 19.4).

**„DUITSLAND MOET OP EIGEN GROND VERSLAGEN WORDEN".**

Premier Mackenzie King zeide in een toespraak tot de Canadese Club, dat Duitsland geslagen moet worden op Duits grondgebied. De Premier voorspelde de uiteindelijke nederlaag van alle drie asgenoten.

„Het uur der invasie van Europa is aangebroken", zeide hij. Hieraan voegde hij echter de waarschuwing, dat men enig uitstel zal kunnen ondervinden alvorens Duitsland verpletterd is. Van Italië's nederlaag zeide hij, dat er „geen twijfel hoe dan ook over kan bestaan." Voorts opperde hij de mening, dat de „nederlaag van Japan nog ver ligt, maar niettegenstaande een zekerheid is" Toronto, (AP) 19.4).

**ROOSEVELT VOELT NIET VOOR EEN VIERDE BESTUURSPERIODE.**

Frank Comfort, Lid van het Democratisch Nationaal Comité uit Iowa, zeide vernomen te hebben, dat Roosevelt „privé aan vrienden mededeelde, dat hij onder geen enkele omstandigheid een vierde bestuursperiode zal aanvaarden".

Comfort zeide tot een verslaggever: „Indien dat het geval is zouden er nog mensen kunnen zijn, die hem ertoe brengen tegen zijn zin in. Wat mij betreft geloof ik, dat, indien de oorlog nog aan de gang is, de President logisch de man is om op die post te blijven" (Washington, (AP) 19.4).

**GIRAUD TEGEN EEN VOORLOPIGE REGERING.**

Giraud zeide in een memorandum aan De Gaulle, naar Londen gebracht door Catroux, dat het vestigen van een wettige Regering van Frankrijk moet wachten op de bevrijding van het moederland wanneer een dergelijke Regering kan worden gevormd volgens de wetten van de Republiek, zoals die van kracht waren op 22 Juni 1940.

Giraud stelde voor tot Frankrijk bevrijd is een Raad te vormen „om de Franse nationale souvereiniteit te oefenen, het beheer te voeren van de hulpbronnen der overzeese gebieden, de oorlogsvoering te verzekeren aan de zijde der Verenigde Landen en de eenheid van inspanning met het verzet in Frankrijk te onderhouden".

Giraud stelde voor, zodra een deel van Frankrijk bevrijd is, de Raad naar daar over te plaatsen en voorlopig de bevrijde gebieden te besturen met steun van de algemene Raad, welke wordt bijeengeroepen overeenkomstig de wetgeving, die van kracht was vóór 22 Juni 1940 (Londen, (AP) 19.4).

**BEGIN VAN EEN ONTRUIMING?**

58 Transportvliegtuigen, die troepen uit Tunis vervoerden, werden door de Geallieerde vliegtuigen vernietigd.

Of de as met deze vliegtuigen een begin maakte met het ontruimen van het leger in Tunis alvorens de Noordamerikanen en Britten te kunnen uitroeien, is niet duidelijk. Het gevecht in de lucht was echter een aanwijzing van wat verwacht kan worden, indien Rommel op deze wijze aan een Duinkerken hoopt te ontsnappen. Het feit, dat een machtige groep Warhawks en Spitfires zich in de lucht bevond, toen Rommel zijn vloot van transportvliegtuigen uitzond, deed zien, dat de Noordamerikanen zorgvuldig beraamd hadden hoe deze vernietiging aan te richten (Caïro, (AP) 19.4).

**COMMUNIQUÉ VAN MALTA.**

Het Hoofdkwartier van de Royal Airforce op Malta meldt het volgende: „Zondag vielen onze gevechtsbommenwerpers Ragusa aan. In de nacht van Zondag op Maandag plaatsen vliegtuigen van de Royal Airforce voltreffers met bommen op een voorraadschip op de Middellandse Zee en lieten het brandend achter. Onze vliegtuigen vielen nog een ander schip met kanonvuur aan" (Haletta, (AP) 19.4).

**NOG 10 TRANSPORT-VLIEGTUIGEN NEERGESCHOTEN.**

Geallieerde vliegtuigen brachten wederom een gevoelig verlies toe aan de vijandelijke luchtmacht na reeds 85 vliegtuigen in de vorige 24 uur vernietigd te hebben. Een bekendmaking zeide, dat de Geallieerden nog 10 Duitse transportvliegtuigen hebben neergeschoten en nog 1 Messerschmitt gevechtsvliegtuig. Dit succes werd hedenmorgen behaald (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 19.4).

**EEN ORDER VAN ROMMEL.**

Radio-Moskou deelde mede, dat Rommel een order heeft uitgegeven volgens welke elke Commandant in de achterhoede die zich terugtrekt, zelfs indien de toestand hopeloos schijnt, „ter plaatse moet worden neergeschoten". De radio zeide, dat een ernstige ontevredenheid door deze order is veroorzaakt onder de Italiaanse officieren, omdat — gelijk de omroeper zeide — „de Italiaanse eenheden over het algemeen voor de achterhoede-gevechten worden gebruikt" (Londen, (AP) 19.4).

**GEALLIEERDE COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.**

„In de Centraie sector van het Tunische front werd een vijandelijke tegenaanval tegen de Franse strijdkrachten in de nacht van 18 op 19 April met gemak afgeslagen. In alle andere sectoren werden actieve patrouilleringen onderhouden.

Gevechtsvliegtuigen van de tactische luchtmacht zetten gisteren hun offensieve vluchten voort boven de Tunische kust en vernielden 12 JU52 transportvliegtuigen en nog 8 andere vliegtuigen. Verdere berichten van de vlucht, welke op 18 April werd uitgevoerd, tonen aan, dat nog 3 vijandelijke jagers die dag werden vernield. De gehele dag door onderhielden onze gevechtsvliegtuigen verkenningen boven de voorste gebieden, waarbij zij 4 vijandelijke vliegtuigen vernielden.

Middelzware en lichte bommenwerpers deden verschillende aanvallen op het vliegveld La Sebala; gevechtsbommenwerpers vielen een concentratie van vijandelijke tanks aan. Beide deze doelen werden goed bedekt door bommen. De haven en de scheepvaart van Tunis werden door Vliegende Forten van de strategische luchtmacht aangevallen. Men zag bommen vallen op het gebied van de havenbedrijven. In de nacht van 18 op 19 April zetten lichte en middelzware bommenwerpers hun aanvallen voort op vijandelijke vliegvelden in Tunis. Hierbij werden grote branden gesticht te La Marsa. Van al deze verrichtingen worden 12 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 20.4).

**ITALIAANSE ZEGSMAN VOORSPELT GROTE GEALLIEERDE AANVAL.**

Radio-Rome zeide, dat een Italiaanse militaire zegsman een grote Geallieerde aanval in Tunis voorspelde. Deze aanval zou volgens den zegsman „binnen kort tijd" verwacht kunnen worden en „bloediger en heviger zijn dan ooit te voren". Hij verklaarde, dat de Geallieerden geen gebrek hebben aan wapenen en manschappen, doch dat hun „aanvallen zullen stuiten op de allerkrachtigste weerstand van de asstrijdkrachten, die vastbesloten zijn niet te gedogen, dat een bruggehoofd voor de invasie van Europa in vijandelijke handen valle" (Londen, (AP) 19.4).

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

**RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.**

„In de nacht van 19 April hadden geen belangrijke veranderingen aan het front plaats. In het Kubangebied viel de vijandelijke infanterie, versterkt door tanks, 's nachts de stellingen van een Russisch garden-detachement aan. Door hun numerieke meerderheid in deze sector slaagden de Duitsers erin in de Russische stellingen door te dringen. Door een vastberaden tegenaanval werden de Hitlerieten afgeslagen en gedwongen zich terug te trekken. Met geweer en machinegeweervuur en in handgevechten werden ongeveer 100 Duitse officieren en manschappen gedood en 4 vijandelijke tanks ontwricht.

Aan het Westelijk front trachtte een detachement Duitsers in de Russische posities door te dringen. De Hitlerieten werden uiteengeslagen en gedeeltelijk uitgeroeid door geweer- en mitrailleurvuur.

Scherpschutters van een Sovjet-afdelingen doodden 38 Duitse officieren en manschappen. Een sergeant doodde 17 Duitsers. Ten Zuiden van Balakleya werd een vijandelijke poging om door te dringen in de Sovjet-defensies afgeslagen. Door het vuur van de Sovjettroepen werden hevige verliezen toegebracht aan de Duitsers die tot de terugtocht gedwongen werden. Ongeveer 100 vijandelijke doden werden op het slagveld gelaten. Aan het Volkhovfront waren Sovjet-troepen gewikkeld in beschietingen.

In een sector vernielde het Russisch gechut 2 vijandelijke artillerie-batterijen. Ongeveer een compagnie van het Duitse voetvolk werd opgeruimd. Een detachement van scherpschutters onder commando van Kapitein Dobrovolsky heef gedurende de laatste dagen 80 Hitlerieten gedood.

Een groep Duitse vliegtuigen poogde een Russisch doel aan te vallen. Met luchtdoelkanonnen en artillerievuur werden de vijandelijke vliegtuigen uiteengejaagd. Zij wierpen hun bommen in het wilde weg zonder hun doelen te vinden. De afweerkanonniers onder bevel van Majoor Potapov en Kapiein Ivasjkenko schoten 5 Duitse vliegtuigen neer. Patriotten, die opereren in een district van de Oekraïne, vuurden uit een hinderlaag op een colonne van Duitse artillerie. Met geweer- en machinegeweervuur doodden zij 60 officieren en manschappen. Guerrilla's van een ander detachement ondermijnden op de 10e een spoorlijn. Als gevolg van een ontploffende mijn werd de voorbijgaande trein vernield" (Moskou, (AP) 20.4).

**DUITS SCHIP BESCHIET ZWEEDS SCHIP.**

Een Zweeds communiqué zeide, dat een Duits koopvaardijschip vuurde op het Zweedse schip „Draken." De beschieting vond plaats in Zweedse territoriale wateren nabij Marstrand waar de duikboot „Ulven" dezelfde dag zonk. De wrakken van Duitse schepen, die tot zinken werden gebracht bij de invasie van Noorwegen en de sterke wind zouden het werk hinderen om de 33 Zweedse matrozen te redden, die in de „Ulven" gevangen zitten op 40 tot 60 meter onder water nabij de Westkust van Zweden.

Het Zweedse Departement van Buitenlandse Zaken vroeg aan Berlijn of de Duitsers met het oog hierop misschien enig licht konden werpen op het verlies van de „Ulven." (Stockholm, (AP) 19.4).

**HET WERK VAN POOLSE PATRIOTTEN.**

De Poolse Regering maakte bekend, dat Kurt Hoffman, die als Directeur van de Duitse arbeidersbeurs in Warszawa duizenden Polen voor dwangarbeid liet inrekenen, door Poolse patriotten is doodgeschoten. Verder werd gezegd, dat guerrilla's in het Oosten van Polen in de afgelopen maand 17 treinen deden derailleren, waardoor 9 locomotieven beschadigd werden en 424 Duitsers werden gedood (Londen, (AP) 19.4).

**LUCHTVERRICHTINGEN VAN DE NACHT.**

Het Britse Ministerie van Luchtvaart vaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Gevechtscommando op offensieve patrouillevluchten vijandelijke vervoermiddelen en andere doelen in Frankrijk en Noord-West-Duitsland aangevallen. De vijandelijke scheepvaart in het Kanaal werd ook aangevallen. 2 Onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 20.3).

## Het nieuws van vandaag.

Hitler viert zijn 54e jaardag, terwijl zijn legers overal in het defensief zijn. Hij zal waarschijnlijk dus weinig te vertellen hebben aan het Duitse volk om de neerslachtigheid te verlichten, mocht hij besluiten zijn gebruikelijke jaardagrede te houden. Volgens Radio-Berlijn brengt hij de dag in zijn hoofdkwartier — onbekende plaats — door. Hier luistert hij naar het gepraat van Goering en Goebbels door de radio om het volk aan te sporen tot grotere offers. Sedert Hitler zijn vorige jaardag vierde, hebben de nazie-troepen een gevoelige nederlaag geleden bij Stalingrad; zijn Afrika Corps is gevlucht naar het Noordelijk puntje van Tunis, waar het wordt bestookt door de Geallieerde land- en luchtstrijdkrachten, zijn industrie-steden en havens worden steeds heviger aangevallen door de Geallieerde luchtstrijdkrachten (blz. 1). Adolf Hitler ziet de invasie naderbij komen.

Hoe groot de mogelijkheden hiervan worden, zoals gisteren in de „Afgelopen Week" beschreven, blijkt ook heden weer uit verschillende berichten.

De Premier van Canada, Mackenzie King, die het toch behoort te weten, verklaarde in een redevoering, dat het uur voor de grote aanval op het Europese vasteland is aangebroken (blz. 1).

Langs geheime kanalen en ook uit de pers van nog immer om politieke redenen niet van hun onzijdigheid beroofde landen bereiken ons berichten over de fantastische kustversterkingen in Nederland, met name bij 's Gravenhage. Op blz. 4 geven wij een beschrijving van de muurversterkingen, de mijnenvelden en pillendozen, welke in de duinen worden aangelegd, om het straks onzen vrijen Nederlandsen troepen, die vergezeld van laat ons hopen Franse, Britse en Noordamerikaanse bondgenoten, aan land zullen gaan om ons Europese staatsdeel, het moederland, te bevrijden, moeilijker te maken. Hoe sterk deze fortificaties ook zijn, een heel zwak punt is het, dat zij van achteren een saboterend Nederland achter zich hebben. Ook hierover melden de berichten op de laatste bladzijde.

In een openbare brief aan Seyss Inquart schreef iemand, dat er wel geen wapenen zijn, maar dat de lijdelijke weerstand des te geweldiger is. Voorbeelden van sabotage in Velsen en andere plaatsen, geven wij erbij. Dat den Duitsers de hoop nog niet vergaat, blijkt overigens uit de aanwijzigheid van Kurt Daluege, die als opvolger van Heydrich, nog immer aanwezig is, naar thans blijkt, in verband met annexatie-pogingen van Nederland — en heel Scandinavië — bij het Reich.

En ondertussen groeit de Nederlands-Britse vriendschap. Onze regering heeft tezaam met de British Council een nieuw Nederlands-Brits middelpunt opgericht, het „Netherlands House", naast de reeds bestaande Oranjehaven, Club voor Nederlandse Strijders enz.



## De vergelijking der Romeinse cultuur en de onze.

### Het groeiproces van ons huidige individualisme.

**DE NATUURAANBIDDING VAN OUDHEID EN RENAISSANCE. CHESTERTONS BEELD VAN DE MIDDELEEUWEN**

**De tijd-diagnose van Professor Huizinga.**

„Een diagnose van het geestelijk lijden van onzen tijd" is de ondertitel van Professor Huizinga's „In de Schaduwen van Morgen". Het Griekse werkwoord „diagnooskein" betekent het uit elkaar kennen, onderscheiden, maar met de nadruk op kennen en met een bijbetekenis van beslissen, besluiten. Het omvat dus zowel het analyseren als het concluderen en het concluderen dan, niet aangaande de oplossing van het geval, maar aangaande de ondergrond, een betekenis, die in ons medisch begrip „diagnose" geheel tot uiting komt. Een medische diagnose bestaat niet enkel uit het constateren en analyseren van bepaalde verschijnselen: het is niet genoeg vast te stellen, dat en hoezeer de hartslag te vlug of te langzaam is, de bloeddruk abnormaal en de temperatuur te hoog. En zeker niet, zich met angst af te vragen: „Waar gaat dat heen, als die temperatuur nu nog hoger wordt? De patiënt zal vast en zeker dood gaan!" Maar men moet weten, als afweer waartegen die temperatuur zo hoog is, en als gevolg van welke ziekte die hartslag en bloeddruk abnormaal.

Men krijgt de indruk, dat Huizinga dit enigszins heeft verzuimd. Bovendien lijkt de opzet van zijn boek niet zuiver. Het had beter naar analogie van Augustinus' „Contra Arianos" „Contra Alamannos" kunnen heten. Huizinga heeft niet objectief en ruim het lijden van onze tijd tot onderwerp genomen, maar de zeer speciale ziekte van Duitsland.

Het is natuurlijk waar, dat de geestesstromingen, die deze geestesafdwaling in Duitsland mede-veroorzaakten, ook oorzaak waren van soortgelijke afdwalingen elders. Maar toch mag men niet, als tengevolge van een vreselijke regenbui heel Willemstad verkouden is, maar bij de buren, door biezondere omstandigheden, deze verkoudheid tot longontsteking is ontaard, beweren de verkoudheid van de stad te beschrijven, terwijl men in feite over longontsteking spreekt.

Men mag nooit de geschiedenis van het Nazisme vergeten. Zijn staatsphilosophische theorieën zijn over het algemeen niet ontstaan uit een innerlijke ken-drang. In het gunstigste geval zal een machtwellust de vader der gedachte zijn geweest en het denken hebben vertroebeld. Het overheersen en be-machtigen is hier steeds de voornaamste factor geweest en wel in handen van zeer-zeker-niet-wetenschapsmensen. Eerst later hebben zij perspectief gezien in het gebruiken van zeer ontspoorde staats-, godsdienst- en rasphilosophische theorieën, om daarmede der wetenschap het zwijgen op te leggen. En wat daarna geproduceerd is, is niet meer als maatstaf voor het geestelijk lijden van onze tijd te nemen. Dat is geen geestelijk lijden meer, maar geestelijk infecteren. Want het is geen geestelijk leiden, maar geestelijk misleiden: dit is misbruikte wetenschap in haar meest absolute zin.

Wanneer men Huizinga's boek leest, vindt men er feitelijk niet in, wat men verwacht.

Maar meer nog geldt dit ten aanzien van de diagnose, omdat zij geheel nalaat te overwegen, als reactie waartegen deze stromingen ontstonden, welke fouten in het verleden daar oorzaak van waren. Niemand zal toch kunnen geloven, dat, als het menselijk intellect de gulden avondster was gebleken, als welke zij der mensheid was voorgehouden, men zich dan toch blindelings in de duistere en bedwelmende oerwouden van een Levenscultus had geworpen.

En bovendien ontbreekt de eigenlijke vaststelling der ziekte. En men kan zich maar moeilijk van de indruk losmaken, in de persoon van Huizinga die ziekte gedemonstreerd te zien.

Dat hij zelf als het ware een röntgenfoto der ziekte verschaft, door de wijze, waarop hij reageert op de ons afgeschilderde symptonen.

Het eigenaardige is, dat hij zelf vaak der oplossing van den aard der ziekte nabij is; en juist, als men denkt: „nu komt het", gaat hij het kernpunt voorbij. Het sterkst is dit te bemerken, als hij de huidige cultuur-crisis vergelijkt met de ondergang der Romeinse cultuur. Hij spreekt daar over enige overeenkomsten en wijst daarna op de grote verschillen tussen beide. Maar het onbegrijpelijke is, dat wat hij als verschilpunten ziet, geen verschilpunten, maar juist punten van overeenkomst zijn. Zodat het beeld dus eigenlijk nog somberder zou zijn, dan hij het afschildert. Maar daarentegen is er een factor van verschil, die veel sterker is dan zijn zgn. verschilpunten waren en dat maakt de kern van de quaestie uit. Een kern, waarbij men zich afvraagt, of Huizinga, die zich tussen de regels door als religieus mens en als christen laat kennen, daar nu werkelijk blind voor is geweest; of het mogelijk is, dat bij een dergelijk verstandig mens in zoo verblindende mate de humanist het van den gelovige kan winnen? Als het niet deze indruk was, die men kreeg, dan zou men allicht niet zoo kregel worden bij de lezing van dit boek. Dan zou men alleen in hem den humanist hebben gezien en ondanks het respect voor zijn kunde, in het kader van dit humanisme, zijn standpunt als een overwonnen standpunt hebben afgeschreven, als een reeds doorleden symptoom der ziekte, die hij zelf tracht te beschrijven.

Maar nu wordt men kregel, omdat men meent, dat hij beter kan weten, als hij maar wóú, als hij zijn ogen maar even wou uitwrijven.

Nú maakt zijn jammeren de indruk van het bejammeren van een psychisch complex, waarvan hij geen afstand wil doen, ofschoon hij kan weten, dat het op de duur ten verderve moet voeren.

En dat is het dan „au fond" ook.

**De vergelijking van de Romeinse met onze beschaving.**

Laten wij terugkeren tot de vergelijking met de ondergang der Romeinse beschaving. De voornaamste verschilpunten, die Huizinga noemt, zijn:

1o. Het dienovereenkomstige cultuurproces der Romeinse beschaving vult een tijdsduur van bijna 5 eeuwen.

2o. Stremming van de functie van het staatsorganisme: het staatsbestuur daalde voortdurend in deugdelijkheid en doeltreffendheid, tengevolge waarvan de rijksgrenzen bezweken en tenslotte overheersing door indringende vreemde volken.

3o. Destijds was een veelheid van volken, los en gebrekkig, en toch zeer wezenlijk, samengevat in een wereldstaat.

Nu leven wij in een uiterst hecht georganiseerd stelsel van afzonderlijke

wedijverende staten.

4o. Het terugzinken van het economisch leven: er was stilstand van technisch vermogen, daling van productiviteit, verslapping van de geest van onderzoek en vormgeving, die zich grotendeels tot conservering en tot nabootsing van oude vormen ging beperken.

5o. Het opkomen van een hogere godsdienstvorm.

Merken wij hierbij het volgende op: [illegible] Huizinga's eigen definitie van cultuur in aanmerking genomen, is het de vraag, of de Middeleeuwen, de Renaissance en de Nieuwe Tijd, d.i. die na de Franse Revolutie, ieder als een aparte cultuur kunnen worden beschouwd. Uit zijn betoog is niet helder op te maken of hij dit zo ziet, of niet. In hoofdstuk III, waar hij zegt, dat de betrekkelijke geestelijke wendingen feitelijk niet zo groot waren, als zij wel leken, zou men zeggen van niet; in hoofdstuk V daarentegen, als hij de Middeleeuwen en Renaissance vergelijkt met de Helleense cultuur, krijgt men de indruk van wel.

Afgezien van het feit, of men wel van het ondergaan der Griekse of Romeinse cultuur kan spreken, lijkt het, dat wij deze 20 eeuwen beschaving met evenveel recht als één cultuur kunnen beschouwen, als dat wij de Romeinse of Griekse als één cultuur beschouwen.

Het is de vraag, of de beroemde 'secessio in montem', in 494 voor Christus' de opstand der Plebejers tegen de Patriciërs, tengevolge waarvan het gewoonte-recht, de zg. XII tafelen, schriftelijk werd vastgelegd, en de lex Valeria-Hortensia, in 287 voor Christus', waarbij de besluiten der consilia plebis wetskracht kregen voor geheel het Romeinse volk, minder schokkende gebeurtenissen waren en voor de gehele Romeinse beschaving, ook geestelijk, van minder invloed, dan de Franse Revolutie voor ons.

**Uiterlijke hoogtepunt van bloei was het zaad voor de ondergang.**

En evenzeer als in het uiterlijke hoogtepunt van bloei in de Romeinse cultuur het zaad voor haar ondergang reeds begon te ontkiemen, evenzeer is dit met de Renaissance het geval. Alleen menen wij, dat dit proces uiteindelijk tòch niet ten ondergang zal voeren.

Ter verduidelijking worde hier een tamelijk lang citaat uit Chestertons „St. Franciscus van Assisi" aangehaald:

„Nu weet iedereen wel, geloof ik, dat de twaalfde en de dertiende eeuw als een ontwaken waren van de wereld. Zij waren een frisse opbloei van cultuur en van de scheppende kunsten, na een lange periode van veel ernstiger en zelfs steriele experimenten, die wij noemen: de donkere tijden. Zij mogen gerust een bevrijdenis worden genoemd; vast en zeker waren zij een eind; een eind van wat op zijn minst een ruwere en meer onmenselijke tijd mag lijken te zijn. Maar wat was het dat op zijn einde liep? Van wat was het, dat de mensen werden vrijgemaakt? Daaromtrent bestaat er strijd en felle tegenspraak tussen de verschillende philosophieën van de geschiedenis.

In het kamp van hen, die de zaak langs de buitenkant, de zuiver-wereldlijke kant bekijken, werd eerlijk gezegd, dat de mensen ontwaakten uit een slaap; maar dromen, mystieke dromen, en ook dromen van monsterachtige aard, hadden die slaap verontrust. De rationalistische sleurwetenchap waarin de meeste moderne historici vervallen zijn, verkondigt, dat de mensheid werd vrijgemaakt uit het wildemans-bijgeloof, en de weg opging naar het pure licht van de beschaving.

Nu, dat is de grote vergissing, die wij reeds aan de aanvang van onze geschiedenis als een struikelsteen op onze weg vinden. Wie veronderstelt, dat de donkere tijden vol duisternis waren, en niet anders, en dat het begin van de dertiende eeuw, één lichtovervloeide dageraad was, en niets anders dan dat, zal nooit in staat wezen om kop noch staart te krijgen aan de geschiedenis.

**Begrip hiervan zonder geloof onmogelijk, zegt Chesterton.**

De waarheid is, dat de levensvreugde van Sint Franciscus en van zijn ,Jongleurs de Dieu' niet louter en alleen réveil was. Zij is iets, dat niet kan worden begrepen, indien wij ook niet hun eigen mystiek geloof begrijpen. Het eind van de donkere tijden was niet louter het eind van een lange slaap. En gewis was het ook niet het eind van een knechtschap in bijgeloof. Het was het eind van iets, dat tot zeer bepaalde, maar ook gans andere orde van gedachten behoort.

Het was het eind van een boetetijd; of, indien u dat verkiest, van een zuiveringsperiode. Het moment, toen een zekere geestelijke boetedoening tot het einde toe was volbracht en zekere geestelijke kwalen voor goed uit het systeem werden verwijderd. Zij werden uitgedreven door een tijdperk van ascetisme, het enige middel door hetwelk zij konden uitgedreven worden. Het Christendom was in de wereld verschenen om de wereld gezond te maken; en het had de wereld gezond gemaakt op de enige wijze, waarop haar gezondmaking mogelijk was.

Zuiver langs de buitenkant beschouwd, van een experimenteel standpunt uit, kan men zeggen, dat de ganse hoge beschaving van de oudheid werd besloten met het leren van een zekere les; waarmede bedoeld wordt: de bekering tot het christendom. Die les was evengoed een psychologisch feit als een goddelijk geloof. Die heidense beschaving was inderdaad een zeer hoge beschaving geweest. Het kan allerminst onze thesis verzwakken, veeleer kan het die versterken te beweren, dat het de hoogste graad van beschaving was, die de mensheid ooit heeft bereikt. Zij had haar tot nog toe ongeëvenaarde poëzie en plastiek in het leven geroepen; zij had haar eigen duurzame politieke idealen geopenbaard; wat de logica en de taal betreft, had zij haar eigen helder systeem opgebouwd. Maar, boven alles, had zij haar eigen dwaling aan het licht gebracht.

Deze dwaling is te diep geweest, zodat wij er geen ideale definitie van kunnen geven; wij maken er ons langs de kortste weg van af door ze noemen: de dwaling van de natuuraanbidding. Een bijna even goede benaming zou zijn: de dwaling van hen, die naar de natuur gingen leven; en het was dan ook een zeer natuurlijke dwaling. De Grieken, deze grote leidsmannen en pioniers van de heidense oudheid, gingen uit van de eenvoudige, vanzelfsprekende gedachte: dat de mens, die immer voorwaarts marcheerde op het brede pad, hem door de rede en de natuur aangewezen, geen letsel kon overkomen; vooral niet indien hij, zoals de oude Grieken, buitengewoon verlicht van geest en scherp van verstand was.

Een leuke manier om het uit te drukken zou deze zijn: de mens had alleen maar zijn neus te volgen, maar het behoefde dan ook een Griekse neus te zijn. En het geval van de Grieken volstaat op zichzelf om te illustreren: welke vreemde maar onafwendbare doem dezer bedriegelijke redenering te wachten staat. Niet zo gauw begonnen de Grieken hun eigen neus te volgen en hun eigen begrip van een natuurlijk leven, of het lijkt ernaar alsof het meest zonderlinge waarvan de geschiedenis verhaalt, hun is overkomen.

**Chesterton over de cultuur der Grieken.**

Het was veel te zonderling om een licht te bepraten punt te kunnen zijn. De opmerking mag hier worden gemaakt, dat onze veeleer afkeer-wekkende realisten ons nooit het voordeel geven van hun realisme. In hun studies over gore onderwerpen vinden wij nimmer nota genomen van de getuigenis, die zij afleggen van de waarheden ener traditionele zedenleer. Indien wij met een zin voor deze dingen waren begaafd, zouden wij duizend gevallen kunnen citeren met betrekking nog maar alleen tot de christen-moraal. Als voorbeeld in dezen mag worden aangehaald: het feit, dat nog niemand, in deze geest, een echte morele geschiedenis van de Grieken heeft geschreven. Niemand heeft oog gehad voor de schaal van deze geschiedenis of voor de vreemdheid ervan.

De meest intelligente mensen ter wereld namen zich voor natuurlijk te zijn; en het allereerste, dat zij deden was het meest onnatuurlijke dat er op de wereld bestaat. Het onmiddellijk gevolg van de zonneredienst en de eredienst van het zonnig-gezonde natuurleven, was een perversiteit, die gelijk de pest om zich heen greep. Zelfs de grootsten en de reinste philosophen waren blijkbaar niet in staat om aan deze lage, krankzinnige verdorvenheid te ontsnappen. Waarom? Het lijkt nochtans simpel genoeg om te doen voor een volk welks dichters de Helena van Troje hadden verzonnen, wiens beeldhouwers de Venus van Milo uit de steen hieuwen: gezond te blijven op dat stuk.

De waarheid is: dat het volk hetwelk de gezondheid aanbidt, onmogelijk gezond blijven kan. Wanneer de mens stijf-recht gaat, dan gaat hij achterover gebogen, wanneer hij zijn neus volgt, dan risqueert hij op een of andere wijze zijn neus uit het lid te helpen of zelfs zijn neus te verliezen en dus zijn gelaat te schenden, en zulks overeenkomstig iets veel diepers in de menselijke natuur dan zij die de natuur verafgoden ooit hebben beseft. Het was in de ontdekking van dat diepverborgen ding, dat, menselijk gesproken, de bekering tot het christendom bestond.

Daar is een breuk van het evenwicht in den mens, zoals in de kegelbal, waarvan het gewicht ligt langs één kant; het christendom was de ontdekking van het middel om door tegenwerkende kracht die breuk weg te nemen en daarom won het christendom het spel. Daar zijn genoeg, die om het gezegde zullen lachen: maar de bewering is diep-waar en juist: dat het goede blijde nieuws hetwelk het evangelie den mensen verkondigde dat was van de erfzonde.

**Rome's cultuur.**

Rome verhief zich weids ten koste van zijn Griekse leermeesters, omdat Rome er niet volledig in toestemde in deze streken te worden onderricht. Rome had een meer nederige, huiselijke traditie achter zich: maar ten slotte begon ook zijn religieuze traditie mank te gaan; en dat kwam niet het minst door de heidense traditie van de natuur-aanbidding. Dat waaraan het de gehele heidense beschaving schortte was: een zeker mysticisme voor de goede gemeente; inderdaad bestond er alleen zo iets in verband met het mysterie van de naamloze natuur-krachten, zoals geslachtsdrift, groeikracht en dood.

In het Roomse keizerrijk, lang vóór de ineenstorting ervan, zien wij de natuurverering dingen in het leven roepen, die geheel en al tegen de natuur indruisen. Gevallen gelijk dat van Nero zijn spreekwoordelijk geworden, toen het Sadisme schaamteloos ten troon zat in de helle klaarlichte dag Maar de waarheid, die ik op het oog heb, is iets van meer subtiele en meer universele aard dan een conventionele catalogus van gruweldaden.

**Wanneer de geslachtsdrift ophoudt dienares des mensen te zijn, wordt zij — aldus Chesterton — zijn tiran.**

Ziehier wat de menselijke verbeelding, als geheel genomen, was overkomen: zij zag de ganse wereld overgoten met de kleuren van gevaarlijke en snel-ontaardende passies; van natuurlijke passies, die straks in onnatuurlijke passies omsloegen. Het beschouwen van de geslachtsdrift als een onschuldige, doodgewoon-natuurlijke zaak, had ten gevolge, dat weldra alle dingen werden bemodderd en beklad met het geslachtelijke. Want men kan onmogelijk de geslachtsdrift op één lijn stellen naast primaire emoties of ervaringen als honger en slaap.

Op het ogenblik wanneer de geslachtsdrift ophoudt de slavin, de dienares van den mens te zijn, wordt zij zijn tiran. Daar is iets gevaarlijks en iets onevenwichtigs in het aandeel, dat zij heeft in de menselijke natuur, om welke reden dan ook; en waarachtig, zij dient op een biezondere wijze te worden gelouterd en gewijd. De moderne fabel, die de geslachtsdrift vrij en ongebonden heet te zijn, gelijk onze andere zinnen, en het lichaam schoon zoals gelijk welke boom of bloem, zij is ofwel een beschrijving van het aards paradijs, of een brok doorslechte psychologie, die de wereld tweeduizend jaar geleden tot uitputting bracht.

Dat alles moet niet worden verward met een louter eigengerechtigd sensationalisme waar het gaat over de verdorvenheid van de heidense wereld. De quaestie was niet zozeer, dat de heidense wereld verdorven was, maar wel dat zij goed genoeg was om het mogelijk maken dat haar heidensheid omsloeg in verdorvenheid, of liever, dat deze het logisch-aangewezen straatpad naar de verdorvenheid toe opging.

Ik bedoel, dat er geen toekomst was voor een „natuurlijke magie"; haar uit te diepen betekende alleen haar te doen neerploffen in de duisternis van de zwarte toverkunst. Daar was geen toekomst voor haar; omdat zij in het verleden haar onschuld enkel aan haar jeugd had te danken. Wij mogen gerust zeggen, dat zij onschuldig was geweest, omdat zij oppervlakkig bleef.

De heidenen waren verstandiger dan het heidendom; daarom werden de heidenen christenen. Duizenden onder hen bezaten een philosophie, familiedeugden en militaire eer, waaraan zij zich konden recht houden; maar in die tijd was de zuiver populaire zaak, die de godsdienst wordt genoemd, iets dat al deze lui meesleepte naar hun ondergang. Wanneer de behoefte aan een reactie tegen het kwaad zich laat gevoelen, kunnen wij gerust herhalen, dat het een kwaad was hetwelk overal aanwezig was. In een andere, meer letterlijke zin, was de naam van dat kwaad: Pan.

Het was allerminst een metaphoor, te zeggen, dat deze lui behoefte hadden aan een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want zij hadden waarachtig hun eigen hemel bezwadderd. Wat betekende voor hen nog een blik naar het firmament, wanneer in sterrenarabesken erotische legenden daaraan geschreven stonden; wat kon de liefde van de vogelen en de bloemen hun nog leren, na al die liefdesgeschiedenissen, die daaromtrent van mond tot mond gingen? Het is niet te doen bewijs op bewijs te stapelen, en één enkel klein voorbeeld mag hier volstaan voor al de rest.

Wij weten allen wat soort van gedachtenassociaties deze twee woordjes „een tuin" bij ons oproepen; en hoe wij meestal daarbij gaan denken aan een oude melancholie en onschuldige romantische verhalen, of even dikwijls aan een of andere gracieuze vrouwenfiguur, of de figuur van een vriendelijken bejaarden pastoor, die onder een taxushaag op zijn dooie gemak aan het tuinieren was, misschien wel in het zicht van een dorpstoren. En laat dan ieder, die nog wat begrip heeft van Latijnse poëzie zich vlug voor de geest roepen wat er wel, bij de Romeinen, in de plaats mocht hebben gestaan van de zonnewijzer en de fontein, onkuis en monsterachtig in het klare licht; en van wat slag de god van hùn tuinen was.

**De heidense goden waren duivelen.**

Het mensdom van deze obsessie te zuiveren, dat kon alleen een godsdienst die in de letterlijke zin van het woord onaards mocht worden genoemd. Het gaf niets, dezen lui te vertellen, dat zij een natuurlijke godsdienst bezaten, die vol was van sterren en bloemen; daar kon geen enkele bloem en zelfs geen enkele ster meer worden aangewezen, die niet bezoedeld was. Daar lag maar één weg voor hen open: die naar de woestijn, waar zij geen bloemen konden vinden, ofwel naar de spelonk, waar zij de sterren niet konden zien.

Het was in die woestijn, en in die spelonk, dat het hoogste menselijk intellect binnentrad voor de duur van een viertal eeuwen; en dat was het verstandigst wat het doen kon. Alléén het absoluut-bovennatuurlijk verhief zich tot zijn heil; zo God het niet te redden vermocht, vermochten de goden het nog minder. De Kerk, in haar prille jaren, noemde de heidense goden duivelen; en de jonge kerk sloeg de bal niet mis. Wat ook de natuur-godsdienst in den beginne van ze gemaakt mocht hebben, slechts boze geesten troonden thans nog op al deze valse altaren. Pan was alleen nog paniek; Venus, niets dan venerisch kwaad. Natuurlijk bedoel ik hier op het ogenblik niet dat ieder heiden, individueel, het verderf in zich omdroeg, zelfs niet aan het einde, maar men trof alleen individuen onder ze aan, die het niet in zich omdroegen.

Nergens treedt het verschil tussen heidendom en christendom scherper naar voren, dan in het feit, dat bij de heidenen de individuele zaak, die heet de philosophie, weinig of niets had te maken met de sociale zaak, die genoemd wordt: de godsdienst.

Op geen enkele wijze deugde het een natuurlijke religie te prediken aan een volk voor hetwelk de natuur zo onnatuurlijk was geworden als de religie zelf. Zij wisten heel wat beter dan wij waaraan het hun schortte en van wat slag de duivelen waren, die hen kwelden en pijnigden; en aan het wijd frontispice van die tijd schreven zij de woorden: „Dat slag wordt slechts uitgedreven door boetedoening en gebeden".

Tot zover Chesterton.

Na deze periode van „boetedoening en gebeden" begon de christelijke mensheid langzamerhand weer te ontwaken in een nieuwe en zuivere wereld en nu komt men aan het hoogtepunt der Middeleeuws-Christelijke cultuur, de Gotiek. Wij behoeven hier niet verder in finesses te treden.

## LOFZANGEN UIT DE GETIJDEN VAN HET LIJDEN VAN CHRISTUS.

Als Jezus naar het hofke gong,
ook Judas uit de poorte drong;
die met een kus voor weinig geld
Hem heeft in 's vijands macht gesteld.

Hij wordt gestierd met groot gedruisch
van 't een naar 't ander rechterhuis:
ziet, hoe Hij voor Pilatus staat;
Herodes Hem als zot versmaadt.

Terwijl gegeeseld wordt Gods Zoon
en 't hoofd ontvangt een doornenkroon,
blijf, ziel, blijf een weinig staan:
en zie dit droevig treurspel aan.

Ziet op den berg dat helsch gespuis:
zij naag'len eenen God aan 't kruis;
een God: och ja mijn ziel, een God
wordt aan een galg voor U bespot.

O Gij, die in den laatsten nood
smaakt aan den galg voor mij den dood,
geef, Jezus, dat ik duizend werf
voor U hier leef, voor U hier sterf.

De Moeder bleef gansch treurig staan,
als Jezus wierd aan 't kruis gedaan;
en witter als de bleeke dood
ontfong het Lichaam in haar schoot.

Men legt in 't graf den grootsten Schat,
die ooit de wereld heeft vervat;
dan is het al volbracht geweest,
wat van Zijn dood de Schrift voorleest.

**Wilhelmus Nakatenus S.J.**









## Wij ontvingen.

De „Catholic Truth Society" te Londen heeft een 5-tal zeer practische kerkboekjes uitgegeven, die voor een luttel bedrag te koop zijn. Zij zijn vooral uitstekend geschikt voor zeevarenden en krijgslieden, die zulk een handig boekje gemakkelijk bij zich kunnen steken.

Het eerste is „Prayers in War-time", gebeden genomen uit de liturgische gebedenschat der Heilige Kerk. Er staan vooral veel gebeden in ter verkrijging van de vrede.

„Petit Paroissien" in het Frans geeft gebeden voor de Heilige Mis, Heilige Communie, Biecht, ochtend- en avondgebeden en een uittreksel van de Katholieke Leer. Dit vooral is een schoon boekje. Het werd gedrukt in 15.000 exemplaren.

„Maly Modlitewnik", gedrukt in 117.000 exemplaren is hetzelfde boekje als „Petit Paroissien", maar dan in het Pools.

Evenals in het Frans en in het Pools verscheen een dergelijk boekje ook in het Engels met een oplage van 4.540.000 exemplaren. Deze enorme getallen wijzen er wel op, dat dit handige schone kerkboekje in een grote behoefte voorziet.

In het Vlaams werd het boekje gedrukt „Eenvoudig Gebedenboek". Het is gelijk de bovenstaande boekjes, simpel en schoon. Met een smeekgebed voor het Vaderland besluit het.

Al deze kerkboekjes zijn verkrijgbaar bij het Apostolaat ter Zee, gevestigd in het Katholiek Zeemanshuis aan de Klipstraat en bij den Aalmoezenier Pater Augustinus van der Meer O.P., Pastorie Bredestraat 31 (O.).

## EMMASTAD

**WACHTDIENSTEN: Di., 20 April:**

Telegram Afdeling: Carrière, tel. 553, Hotel kamer 29.

Shipping Supplies: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 61.

Scheepvaart Afdeling: Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok-afdeling: Egge, tel. 431.

**Sportclub „Asiento"**: Dinsdag 20 April vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen Asiento Jr. C. en Groot Kwartier Jr. C; terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur.

**Sociëteit „Asiento": Duplicate bridge**: Inschrijving voor de bridge-competitie sluit onherroepelijk Woensdag 21 April a.s. Geeft u zich dus nog onverwijld op bij den Heer J. v.d. Graaf (tel. 391; na 16 uur tel. 844) en het spel kan beginnen.

**Biljartvereniging „Holland"** De competitie is tot nader order uitgesteld, wegens verbouwing Sociëteit.

**Sociëteit „Asiento": Plaatsbespreking voor 1e opvoering van „Durf te leven"**: Donderdag 22 April van 16.30 uur af loting van volgnummers voor plaatsbespreking en daarna van 17.00 — 18.00 uur af plaatsbespreking voor de première van „Durf te leven". De bespreking geschiedt in volgorde van de uitgelote volgnummers. Wanneer men bij het aan de beurt zijn van zijn nummer niet aanwezig is, gaan hogere volgnummers voor. Men kan ten hoogste 4 plaatsen reserveren. Er wordt speciaal de aandacht op gevestigd, dat de voor de C.S.M. vrij te houden plaatsen alleen bestemd zijn voor die C.S.M.-employees, die niet in de gelegenheid zijn vooraf plaats te bespreken. Voor de C.S.M.-employees, die hun gezin hier hebben, kan dus vooraf worden besproken en mocht zich het geval voordoen, dat van de besproken plaatsen geen gebruik kan worden gemaakt, omdat het betreffende schip niet binnen is, dan kunnen de kaartjes worden ingewisseld. Entree, inclusief plaatsbespreking en programma ƒ 1,25 per persoon. Geen introductie voor de eerste voorstelling.

# 2 Japanse transportschepen in Salomons Archipel vernield.

## Goebbels en Goering spreken bij Hitlers jaardag.

### AP'S Cooper noemt beknotting persvrijheid voornaamste reden van de oorlog

**SCHERPE GEVECHTEN TEN ZUIDEN VAN ITSJANG.**

Berichten van het Chinese front delen mede, dat de Chinese troepen 600 Japanners doodden in scherpe gevechten ten Zuid-Westen van de rivierhaven Itsjang aan de Yangtze. Itsjang ligt in de provincie Hupeh. De Japanners wierpen er 7000 man tegen de Chinese stellingen. Eerst vorderden de Japanners nadat zij 3000 granaten hadden afgeschoten op de Chinese stellingen binnen enkele uren. Later werden zij echter naar oorspronkelijke linies teruggeworpen. Men zegt, dat gevechten in voortgang zijn om een strategisch belangrijke heuvel (Tsjungking, (AP) 19.4).

**COMMUNIQUE VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.**

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): Op 17 April bombardeerden Dauntless lichte bommenwerpers en Wildcat gevechtsvliegtuigen in de namiddag de Japanse startbanen en vliegterreinen te Munda in de Centrale Salomonseilanden. 's Nachts vielen Avenger torpedobommenwerpers twee Japanse vrachtschepen aan in het gebied van het eiland Shortland. Vijf voltreffers werden geplaatst op de grote schepen van 10.000 ton, waarvan men een later in zinkende toestand zag. Twee andere vrachtschepen werden ontmoet door de Avengers en twee voltreffers werden geplaatst op een schip. Dezelfde nacht vielen formaties van Liberators, Vliegende Forten en Avangers Kahili in het gebied van het eiland Shortland aan.

Voltreffers werden gezien op de startbaan en het omliggend terrein, waardoor een brand gesticht werd, die 50 kilometer ver zichtbaar was.

**Noordelijk deel van de Stille Oceaan:** In de namiddag van 17 April bombardeerde een formatie van Liberators de Japanse installaties op het eiland Attu Dezelfde dag deden Mitchell bommenwerpers van het leger, begeleid door Warhawks en Lightnings gevechtsvliegtuigen, negen aanvallen op de Japanse stellingen te Kiska. Voltreffers werden bespeurd in het gebied van het kamp en de hangers. Een gebouw werd geheel vernield; kanonstellingen werden tot zwijgen gebracht en drie vliegtuigen op het strand werden beschoten" (Washington, (AP) 19.4).

**VLIEGTUIGEN TEGEN DUIKBOTEN.**

Rice Yahner seint uit Londen:

Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat Geallieerde vliegtuigen zich gevoegd hebben in de verdediging van belangrijke convooien, die midden-Maart naar Engeland voeren. Hierbij werden 5 duikboten vernietigd en vele andere ernstig beschadigd in een slag van vier dagen tegen een grote groep duikboten. Een onbekend aantal schepen ging verloren, doch de aanvallen namen scherp af, toen de strijd binnen het bereik kwam van de Vliegende Forten, Liberators en Sunderlands van het Kustcommando. Binnen vier dagen deden de bommenwerpers 19 aanvallen. Zij wierpen honderden diepzeebommen over duizenden vierkante kilometers van de Atlantische Oceaan. Een der verspreid vliegende patrouillevliegtuigen zag 6 duikboten en viel 3 ervan binnen een uur aan. Het bericht zeide, dat het niet bevreemdend was, als een vliegtuig 2 of 3 duikboten zag bij elke vlucht De strijd was zo verhit, dat de duikboten overdag aan de oppervlakte kwamen om de batterijen te vullen of een grotere snelheid te krijgen teneinde belangrijke schepen in te halen. Dikwijls duelleerden zij met haar afweerkanonnen, doch geen enkel vliegtuig werd beschadigd. Het Ministerie noemde de slag „een der verwoedste van de krijg tussen vliegtuigen en duikboten". Na de strijd zond het Hoofd van het kustcommando een gelukwens aan de Britse, Canadese, Zuidafrikaanse, Rhodesische, Australische, Nieuw Zeelandse en Belgische vliegers, die eraan deel namen. „Er is geen twijfel aan, dat gij een groot aantal schepen gered hebt", zeide deze boodschap.

De bemanning van een Liberator, welke onder bevel stond van een vlieg-officier Samuel (Red) Esler, zag 8 duikboten binnen twee dagen en viel 5 ervan aan. In 72 uren sliep de bemanning slechts 8 uren. 36 Uren werden in de lucht doorgebracht en 28 uren werden besteed aan voorbereiding voor de vliegtochten (Londen, (AP) 19.4).

**EEN VLIEGTUIG IN FRANS GUYANA VERONGELUKT.**

Enige dagen geleden, aldus de Surinaamse Gouvernementspersdienst in een telegram vanmorgen, is er boven Frans Guyana een vliegtuig neergestort. De bekende voetbalspeler Tommy Harmon, wist zich te redden. De man is thans in Suriname.

**800 PERSONEN IN PILSEN GEDOOD.**

De correspondent van het Britse agentschap in Zürich deelde mede, dat ongeveer 800 personen gedood werden door de aanval van de Royal Airforce in de nacht van Vrijdag op de Skoda-fabrieken te Pilsen; dit volgens de eerste berichten uit Bratislava. (Londen, (AP) 20.4).

**CONFERENTIE OVER VLUCHTELINGEN-PROBLEEM BEGONNEN.**

Vertegenwoordigers van de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Groot Britannië begonnen te zoeken naar een omvangrijk program om nog vele Europeanen te redden van de nazie-vervolging door hen toevluchtsoorden te vinden. De bijeenkomst heeft plaats in Hamilton (Bermuda) tussen afgevaardigden van elk land en een aantal regeringsdeskundigen uit Washington en Londen, die de vergadering alle beschikbare gegevens zullen verstrekken. Men zal zien hoeveel mensen kunnen worden ondergebracht en de scheepvaart, immigratie en andere desbetreffende problemen zullen worden overwogen. Verschillende Zuidamerikaanse landen alsook Spanje en Portugal werden genoemd als mogelijke toevluchtsoorden. Onder het aantal personen, wier positie besproken wordt, behoren ongeveer nog 5 millioen Joden, die nog onder de nazies in Europa leven; voorts zijn er grote aantallen Polen, Hellenen, Spaanse Republikeinse vluchtelingen in Frans Noord-Afrika en Fransen.

Richard Law, de Britse Onder-Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken, en Harold Doods, Voorzitter van de Noordamerikaanse delegatie, openden de bijeenkomst door er de nadruk op te leggen, dat het winnen van de oorlog de enige uiteindelijke oplossing is van het vluchtelingen-probleem. Law waarschuwde de vervolgde personen in Europa tegen „een valse of voorbarige hoop" of een „ogenblikkelijke redding" als resultaat van de conferentie, gezien de vereisten van de oorlog (Hamilton, Bermuda, (AP) 19.4).

**WALLACE IN GUAYAQUIL.**

Vice President Henry A. Wallace arriveerde per vliegtuig te Guayaquil uit Quito. De Vice-President werd op het vliegveld verwelkomd door plaatselijke overheden. Hij werd ogenblikkelijk door de straten, die afgezet waren door troepen en kleurig geklede vrijwilliger-brandweerlieden, geëscorteerd naar het hotel waar hij verblijf zal houden.

De aankomst van Wallace in Guayaquil gaf aanleiding tot een spontane demonstratie van het volk, niettegenstaande het feit, dat het Goede Week is en vele inwoners van de stad naar het strand of buitenplaatsen zijn. De menigte was echter niet zo groot als in andere plaatsen, die door den Vice President bezocht werden. Wallace bleef in de Noordamerikaanse Ambassade te Quito op tot 1.30 in de ochtend; om 6 uur was hij weer op om het vliegtuig naar Guayaquil te nemen (Guayaquil, (AP) 19.4).

**AP'S BEDRIJFSLEIDER PLEIT VOOR VRIJHEID VAN DRUKPERS.**

De verdrukking van en het toezicht op de pers beschrijvend als de voornaamste reden van oorlogen, deed Kent Cooper, algemeen bedrijfsleider van de Associated Press, een beroep op de Noordamerikaanse pers strijd te leveren, teneinde bij de komende vredesconferenties waarborgen van vrijheid voor het wereldnieuws te verkrijgen.

Bij een redevoering ter gelegenheid van het jaarlijkse noenmaal van de nietwinstgevende coöperatieve nieuwsverzamelings-onderneming in het Waldorf Astoria Hotel, bracht Cooper lof aan de „soldaten" van pers en radio, die hun leven gegeven hebben bij oorlogsopdrachten sedert de aanval op Pearl Harbor. De personen, die bij het noenmaal aanwezig waren, stonden een ogenblik in stilzwijgen op verzoek van Cooper en tegelijkertijd hielden al de seintoestellen van de organisatie over het gehele land stil. Hulde werd gebracht aan Frank Noyes, President en Uitgever van de „Star" te Washington, vroeger President van de AP en nog in de Raad van Directeuren, voor zijn bijna 50 jaren lange dienst aan de vereniging.

De Raad van Directeuren noemde 1942 het jaar van „buitengewone successen", niettegenstaande allerlei moeilijkheden. Men vroeg de aandacht voor het verslag van Cooper, waarin hij „op treffende wijze hulde brengt aan het schitterende werk van de staf onder zijn leiding in het overkomen der buitengewone problemen van reportage in oorlogstijd in al zijn elementen en aan het uitstekende werk van de correspondenten in de gevechtsgebieden."

Cooper zeide: „Ik houd vol, dat een soort staatsmanschap van de pers bij de komende vredesconferenties kan bestaan. Een vrije pers is één van de dingen, die men daarbij kan eisen. **Men kan als stelling aannemen het feit, dat de verdrukking van en het toezicht op de pers door de regeringen de voornaamste oorzaak van oorlog vormt.** De strijdlustige pers, die wij hier hebben en willen behouden, zou niet alleen een hernieuwde veiligheid van de positie van de pers in dit land kunnen verkrijgen, doch ook een nieuwe achting in het buitenland.

Zelfs indien men geen merkbare verandering in de vrijheid van de pers in het buitenland zou kunnen teweeg brengen, zou men tenminste bevestigend zijn in één quaestie, die de pers internationaal zowel als in eigen land raakt. Die „ene quaestie" is te trachten de waarborgen te verkrijgen, opdat 1) het nieuws bij zijn bronnen vrij verkregen kan worden; en 2) dat geen land ooit de voorrang in het overzenden van nieuws zal geven aan zijn eigen pers op dat van de pers van andere landen. Dit wil zeggen, dat de correspondenten van afzonderlijke nieuwsbladen en persverenigingen overal direct en even goed toegang zullen hebben tot het nieuws van alle regeringen en dezelfde gemakken zullen genieten in het overzenden daarvan naar hun eigen landen."

„Het is te veel om te verwachten" — aldus Cooper — „dat journalisten aan de vredestafel zullen zitten waaraan als gewoonlijk politici en soldaten in het gewaad van staatslieden zullen zitten. Dit niettegenstaande het feit, dat het te betwijfelen valt of een politicus of een soldaat een beter begrip kan hebben van de meeste oorzaken van de oorlog dan een ervaren journalist van internationale ondervinding.

Zeker is het, dat de journalisten heel goed de oorzaak van de oorlog weten, met name het verdraaide nieuws, dat het gemakkelijkst gevonden wordt in de landen, waar er geen vrije pers bestaat.

De uitsluitende toegang tot het nieuws van een Regering kan slechts verkregen worden door een nieuwsdienst door zich te onderwerpen aan de regering, welke kans tot zulk een exclusieve toegang biedt.

Dit wil zeggen, dat het nieuws op slechts één wijze verteld kan worden: de wijze, waarop de Regering dat verlangt. Resultaat daarvan is een verdraaiing van de waarheid zo dat de regering dient. De beschikbaarheid van het nieuws bij zijn oorsprong met de daaruit voortspruitende concurrentie om het te verkrijgen en voor publicatie gereed te maken, zal begrijpelijkerwijze leiden tot eerlijkheid in het nieuws. Want als de nieuwsbron voor allen open staat, zal de leugenaar geen geloof behoeven te verwachten voor zijn getint nieuws. Aldus zal de waarheid zegevieren en het is de waarheid, welke de mensen vrij maakt" (New York, (AP) 19.4).

**NAZIES VIEREN HITLERS JAARDAG.**

Goering en Goebbels verkondigden Duitslands geloof in Hitler en de overwinning aan de vooravond des dictators 54e jaardag, hoewel Goebbels eraan toevoegde, dat het einde van de oorlog nergens in zicht is. Goerings uitingen werden gedaan in een proclamatie tot het Duitse volk en in een dagorder aan de strijdkrachten.

Goebbels sprak door de radio van Berlijn en de uitzending werd in Londen door het Britse Ministerie van Voorlichting opgevangen.

Volgens de uitzending zoals die werd opgevangen door de Associated Press zeide de radio, dat Hitler zijn jaardag zou doorbrengen in zijn hoofdkwartier waar hij hedenavond (Maandag) zou luisteren naar de uitzendingen aan het begin van de jaarviering. De radio zeide de voorts: „Tot nu toe is niets bekend omtrent speciale recepties of demonstraties".

Goebbels was grimmiger dan gewoonlijk in zijn verklaring: „Het Duitse volk viert de jaardag van den Führer dit jaar in een biezonder ernstige stemming. De oorlog is in zijn vierde jaar en heeft zijn moeilijkste periode tot nu toe bereikt. Het einde van de weg, die leidt uit zijn lasten en lijden is op het ogenblik nergens in zicht."

Goerings dagorder tot de troepen zeide: „Wij zullen in de toekomst tonen gelijk wij in het verleden deden, dat wij de glorierijke Duitse vlag zullen volgen overeenkomstig uw eed als dappere soldaten: in elk uur en in elke strijd op land en zee in elk gebied met de grootste paraatheid en offergezindheid. Hoe troostend moet het voor het volk zijn aan het stuur van het land een [illegible] zien, die [illegible] onwrikbaar vertrouwen in de overwinning belichaamt. Wij zullen aan de wereld tonen onze wetenschap, dat onze wapenen niet overwonnen kunnen worden en onze zekerheid van een eeuwige grootheid van Duitsland. Wij groeten den eersten soldaat van het Reich. Heil onzen Führer!"

De proclamatie van Goering aan het volk roemde Hitler als „bevrijder" en „redder van de Westelijke beschaving" van wat hij noemde „het Bolsjewistische gevaar". Een zekere afvalligheid van de Duitse oorlogsinspanning werd te kennen gegeven door de verklaring van Goebbels: „Indien het volk een groot risico op zijn schouder moet nemen om zijn bestaan te verzekeren is het beter om de duivel van twijfel en tweedracht te bannen en ons standvastig te concentreren op het behalen van de overwinning."

Goebbels herhaalde zijn geliefd thema, dat Hitler de oorlog niet wenste en hem op allerlei manieren poogde te vermijden, doch dat de oorlog hem werd opgedrongen.

„Heden aan de vooravond van zijn 54e jaardag, komen wij wederom als wij altijd gedaan hebben bijeen om hem een volk aan te bieden, vereend en samengesmeed in ontzag voor zijn persoon en zijn historisch werk. Wij doen het dit jaar met een gevoel van biezonder sterk vertrouwen."

Hitler spreekt gewoonlijk op zijn verjaardag. Radio-Berlijn maakte echter niet bekend, dat hij ditmaal een rede zal houden. De gewone massa-demonstratie zullen over geheel Duitsland gehouden worden met redevoeringen, krijgsmuziek en gezang. De Duitsers kregen de aansporing zoveel vlaggen als mogelijk is uit te hangen (Londen, (AP) 19.4).



**WIE IS DE GELUKKIGE?**

| | |
|---|---|
| 1e prijs | 8147 |
| 2e prijs | 7863 |
| 3e prijs | 11308 |
| 4e prijs | 10558 |

**VERENIGINGSNIEUWS.**

— A.M.S.-Club: Wandelen: vertrek van school Woensdag om 19.30 uur.

**ALLERLAATSTE NIEUWS**

— **Londen:** Radio-Vaticana opende een reeks van wekelijkse uitzendingen in het Russisch en las een Apostolische brief voor, waarin de Christenen verzocht werden om voor de vrede te bidden. De omroeper zeide: „Deze oorlog is een straf voor de wereld. Een geheel volk is hoogmoedig geworden. Als het volk de godsdienst en de eerlijkheid laat varen, begint de wanorde." De luisteraars kregen de uitnodiging om hun meningen over de uitzending schriftelijk in te zenden. Men maakte bekend, dat verdere uitzendingen zullen handelen over godsdienstige onderwerpen in verband met de Sovjet.

— **Londen:** Radio-Vichy deelde mede, dat Stockholm alle hoop heeft opgegeven voor het redden van de Zweedse duikboot „Ulven". Men zeide, dat tot gisteren geklop gehoord werd, waarschijnlijk door de bewegingen van het wrak op de bodem van de zee.

— **Londen:** Het Italiaanse communiqué deelt mede, dat een hevig artillerievuur aan het Tunische front heerst. Plaatselijke aanvallen van de Geallieerden zouden afgeslagen zijn. Er is een intensieve activiteit van de Geallieerde luchtstrijdkrachten.

— **Ankara:** De bekendmaking van een officieel communiqué, waarin een nieuwe handelsovereenkomst tussen Turkije en Duitsland werd bekend gemaakt, droeg weinig bij aan hetgeen reeds voorspeld was. In het jaar eindigend 31 Maart 1944 zullen de beide landen goederen inruilen ter waarde van ongeveer 30 millioen dolar van elke zijde. Turkije zal aan Duitsland „grondstoffen leveren, waaraan Duitsland biezonder belang hecht". Duitsland zal Turkije „nijverheidsproducten leveren, waaraan Turkije biezonder belang hecht".

— **Londen:** Radio-Parijs zeide, dat 400.000 Franse arbeiders naar fabrieken in Duitsland gegaan zijn overeenkomstig het plan om Franse oorlogsgevangenen vrij te laten. 100.000 Gevangenen zijn reeds naar Frankrijk teruggekeerd, terwijl 250.000 uit de internering zijn vrijgelaten en thans in Duitsland werken.

— **Sfax:** De Kerkenah-eilanden op 25 kilometer van de Tunisische kust werden op 15 April veroverd in een commando-aanval door speciale troepen van een beroemd Brits regiment. De krijgsverrichting werd uitgevoerd zonder verlies aan mensenlevens of zonder dat één schot gelost werd. Het eiland Cherbi en het hoofdeiland Kerkenah waren reeds ontruimd door de vijandelijke troepen. Men vond slechts opslagplaatsen van olie en ammunitie, welke door het vertrokken Italiaanse garnizoen werden achtergelaten.

# Zwitserse „Weltwoche" onthult taaie weerstand onzer landgenoten.

## LOONSVERLAGINGEN EN PRIJSVERHOGINGEN MAKEN HET LEVEN IN ONS EUROPESE STAATSDEEL ONMOGELIJK.

**Kurt Daluege bereidt thans Nederlands inlijving bij Duitsland voor.**

**Kilometers-lange muur in Scheveningen, pillendozen in de duinen en mijnenvelden op invasie-punten, moeten de Britse bevrijders straks tegenhouden.**

**KOLONISERING VAN NEDERLAND EN SCANDINAVISCHE LANDEN DOOR HET REICH OP KOMST.**

**Naast groeiende walging van de Duitsers groeit de Nederlands-Britse vriendschap: Nieuw „Netherlands House" in Londen zal contact met onze Britse bondgenoten koesteren.**

### HET ZEELIEDEN HOSPITAAL IN NEW YORK.

Dezer dagen hebben wij gemeld, dat de eerste polykliniek voor Nederlandse zeelieden (61 Broadway) te New York is geopend. Zij staat onder leiding van Dr. F. E. van der Gugten, die wordt bijgestaan door den Nederlandsen arts Dr. P. G. L. le Cocq de Amanville en door den Noordamerikaansen arts Dr. Sigmund Valk. Dr. van der Gugten was gedurende 21 jaar officier van gezondheid in Nederlands Oost Indië. Er zijn 14 kamers en per dag kunnen honderd externe patiënten worden behandeld. De behandeling is gratis en alles komt voor rekening van de Nederlandse Regering en de werkgevers der zeelieden. Ook voor tropische ziekten, Röntgen-behandeling en tandheelkunde is de kliniek ingericht. Een soortgelijke kliniek zal binnenkort te San Francisco worden geopend.

### DE VERDEDIGINGSWERKEN LANGS DE KUST.

Het volgende wordt, via het Zwitserse blad „Der Bund"; nog bekend over de verdedigingswerken, die de Duitsers in Nederland hebben aangelegd: in het binnenland zijn tal van vliegvelden aangelegd, die uiterst zorgvuldig gecamoufleerd zijn. Grote munitie-opslagplaatsen zijn er niet, wel een zeer groot aantal kleinere, die overal verspreid liggen, volgens het Russische voorbeeld.

De belangrijke straten en wegen in de kustplaatsen zijn omlijnd met versterkingen. In Scheveningen is tussen de hotels en de boulevard (voor zover deze hotels niet zijn weggebroken — daarover wordt niets meer medegedeeld) een grote, hoge, betonnen muur verrezen, geel-bruin geverfd en vele kilometers lang, daarop staat geschut. Overal in de duinen liggen „pillendozen" en andere versterkingen. Tussen de hotels en de woonwijken liggen diepe mijnenvelden. Schuilplaatsen voor de bevolking hebben de Duitsers maar niet gebouwd.

### TOESTANDEN IN NEDERLAND.

**Het inruilen van bankbiljetten.**

Men kan op het ogenblik voor de belastingkantoren lange rijen mensen zien staan om hun bankbiljetten van duizend en vijfhonderd gulden in te wisselen. Men weet, dat een decreet van Dr. Arthur Seyss Inquart deze verplichting heeft gesteld. Er komen nu kapitalen te voorschijn, die voor de belastingadministratie tot nu toe verborgen waren gebleven. Men schat het totale bedrag aan deze bankbiljetten, die nu ingewisseld worden op niet minder dan f 3240 millioen.

De burgemeesters hebben nu het recht gekregen ambtenaren en beambten zonder omschrijving van redenen te ontslaan. Dit is natuurlijk een middel om af te komen van ambtenaren, die men voor de „nieuwe orde" niet vertrouwt, doch waartegen men geen bewijzen kan vinden.

Overigens vertellen sluikbladen, die vorige week in Londen zijn aangekomen, dat er een soort brandstichtingsepidemie heerst, die het vooral gemunt heeft op kaartenkasten van de burgerlijke stand. Nu hebben de Duitsers wachten gezet bij de gemeentehuizen, waar deze kaartenkasten staan.

**Vele Burgemeesters traden af.**

Na de verschillende aanslagen op N.S.B.-ers worden deze „heren" streng bewaakt. Zo heeft N.S.B.-burgemeester F. E. Mueller van Rotterdam nu een lijfwacht van twee politiemannen, die hem overal als schaduwen volgen.

Een groot aantal burgemeesters, vooral in de provincie Zuid-Holland is afgetreden nadat Anton A. Mussert tot „leider van het Nederlandse volk" is gebombardeerd.

N.S.B.-vrouwen „bemannen" thans Duits luchtafweergeschut.

De Duitsers hebben nu hun sadistische genoegen erin, om Joden, die — volgens doktersverklaring — te oud en te ziek zijn om te worden vervoerd, juist wel op transport te stellen. Patiënten van Joodse ziekenhuizen en oudelieden-gestichten werden onlangs in vijf beestenwagentreinen gepakt. Tientallen waren reeds gestorven voor de treinen de Duitse grens hadden bereikt. Er hebben nog steeds executies plaats. Lang niet alle worden bekend. Deze executies geschieden meestal in het fort „Lunette" te Utrecht.

**Pater Regouts' nagedachtenis zij in ere.**

Geruime tijd geleden maakten wij melding van de dood van Pater Professor Robert Regout S.J. in het concentratiekamp te Dachau. Een Nederlands sluikblad deelt daarover nog het volgende mede: Pater Regout werd reeds in September 1940 naar Dachau gevoerd, omdat hij een artikel had gepubliceerd: „Over de rechten van de volken in bezette gebieden", waarin o.a. de zinsnede voorkwam: „Het Nederlandse volk is en blijft trouw aan zijn wettige regering en zijn Koningin."

Het sluikblad eindigt zijn artikel met de woorden: „Regout was een onvermoeid kampioen voor de binnenlandse rechtsorde; hij bezegelde met zijn leven zijn laatste pleidooi voor waarheid en recht. Zijn nagedachtenis verdient de hoogste eer."

**De strijd om de jeugd.**

De Duitsers doen hevige pogingen de jeugd voor zich te winnen. Wanneer een kind wordt geboren in een Nederlands gezin biedt het nazie-Arbeidsfront onmiddellijk aan alle kosten te betalen, wanneer vader..... lid wil worden van het Arbeidsfront. Wanneer het kind ziek wordt, komt de zogenaamde Volksdienst eraan te pas, die het kind naar een ziekenhuis vervoert of voor aansterking naar...... de Rijn in Duitsland. Wanneer moeder ziek wordt, gaat zij naar een luxueus (nazie) herstellingsoord en een N.S.B.-vrouw neemt „de zorg voor de kinderen op zich, dat wil zeggen: zij tracht ze de „nieuwe leer" bij te brengen.

Op de scholen ziet het kind allerlei mooie en verlokkende foto's van het kampleven van de (N.S.B.) Jeugdstorm en het krijgt direct uitnodigingen om die kampen te bezoeken...... mits het natuurlijk lid wordt. De nazies doen alles om de kinderen te winnen de Nederlanders doen alles om ze te behouden: een strijd op leven en dood.

En om nu nog even te zoveelste male een denkbeeld te geven hoe de Nederlanders zich houden: de „Haarlemsche Courant" schrijft, dat het Haagse publiek juichte toen Raf-bommenwerpers in formatie over de stad vlogen na de Wilton-werven te Rotterdam te hebben gebombardeerd. En het blad vertelt bovendien, dat het, na een artikel, waarin het zich verzette tegen deze Raf-aanvallen, „een stroom van beledigende anonieme brieven" toegezonden kreeg. Zo'n opmerking in een blad onder Duits toezicht zegt genoeg!

### EEN ONTSTAART PAARD.

Het dagblad „Het Volk" maakt, met smarte in toorn" melding van het feit, dat in het dorp Dreumel in Gelderland een boer woont, wiens zoon als W.A.-man aan het front in Rusland staat en dat de collega's van dien boer zijn hooiberg hebben neergehaald, een koe van hem hebben verdronken en de manen en staarten van zijn beide paarden hebben afgesneden. „Het Volk" schrijft: „De mensen, die dat gedaan hebben, zitten in de kerk op de eerste rij ,maar ze moesten nu maar eens voor een halfjaartje naar een concentratiekamp in Ommen of Vught worden gestuurd".

### EEN DUUR KOETJE.

Op 26 Februari jl. werd op de Leidse veemarkt een melkkoe verkocht voor ƒ 1400,—.

### „WIJ ZULLEN NIET AARZELEN"

Een Nederlander, wiens naam onbekend is gebleven, heeft een openbare brief aan Dr. Arthur Seyss Inquart geschreven, een brief, die bovendien in alle sluikbladen van Nederland is gepubliceerd. In deze brief schrijft hij o.a.: „Uw terroriseren moge, oppervlakkig beschouwd, succes hebben, omdat het in Nederland dezelfde doodse stilte heeft teweeg gebracht, die in Duitsland heerst, maar ge weet heel goed, dat negentig procent van alle Nederlanders voortgaan vrij te oordelen, te spreken en vrije lectuur te lezen, die zonder uw toestemming wordt gedrukt en verspreid. Het Nederlandse volk in Nederland is in oorlog met den Duitsen onderdrukker. Het heeft geen wapenen, maar het zal zijn lijdelijke weerstand voortzetten en, naarmate de tijd voortschrijdt in steeds sterker mate.

Wij, Nederlanders, weigeren de haperende Duitse oorlogsmachine mede op gang te houden. Wij zullen niet aarzelen, ons leven te offeren, indien de strijd tegen Duitsland dit van ons eist. Velen zijn ons daarin met vreugde voorgegaan. Wij weten, dat dit een strijd op leven en dood is: voor ons, voor u en voor uw satellieten."

### „NETHERLANDS HOUSE" IN LONDEN.

Dezer dagen zal op No. 16 Charles Street, Berkeley Square te Londen, een „Netherlands House" worden geopend.

Dit club-gebouw is tot stand gekomen door samenwerking en bijdragen van de Nederlandse Regering en de British Council.

De organisatoren zijn daarbij van de gedachte uitgegaan, dat dit „Netherlands House" niet uitsluitend een centrum dient te worden voor Nederlanders — die zo gauw geneigd zijn zich in een dergelijke instelling „in splendid isolation" terug te trekken — maar dat gelegenheid moet worden geboden hier het contact tussen Engelsen en Nederlanders op iedere mogelijke manier te versterken, aldus „Vrij Nederland". Men verwacht, dat uiteindelijk 33% van het totaal aantal leden gevormd zal worden door Engelsen, tegen 66% Nederlanders. De „Anglo-Batavian Society" zal o.a. haar vergaderingen en besprekingen in dit gebouw houden, terwijl het ook vaststaat dat Verenigingen als „Pro Patria", „Neerlandia", enz., hier bijeenkomsten zullen organiseren.

Dit wil echter geenszins zeggen, dat door de stichting van het „Netherlands House" andere Verenigingen haar onafhankelijkheid zouden verliezen. „Oranjehaven" en ook de „Club voor Nederlandse Strijders" blijven waar zij zijn. Om de leden van deze club ook gelegenheid in de gelegenheid te stellen alles mee te maken, wat in het „Netherlands House" gaande is, zal er in Charles Street een kamer worden gereserveerd als „dependence", zodat de strijders in het grote „Netherlands House" hun eigen pied-à-terre hebben.

In het nieuwe gebouw zullen voorts concerten, lezingen en voordrachten worden gehouden, waarbij op verschillende gebied Nederlandse en Engelse denkbeelden naar voren zullen worden gebracht. Er is een grote vergaderzaal, die ruim 300 mensen kan bevatten.

Teneinde iederen Nederlander in de gelegenheid te stellen lid te worden van dit nieuwe instituut, zal men er vermoedelijk toe overgaan drie categorieën lidmaatschappen in te stellen. Dit is niet gedaan ter bevordering van de kliekjesgeest: want deze drie prijsklassen zullen worden vastgesteld om iedereen in de gelegenheid te stellen lid te worden. Bovendien, de rechten van allen zullen gelijk zijn, welk bedrag men ook betale.

De indeling in prijsklassen is van dien aard, dat zg. „leden-stichters" iets meer betalen dan de „gewone leden", terwijl de derde klasse, ingesteld voor o.a. leden van de strijdkrachten (inclusief koopvaardij) beneden de rang van officier en ook voor aankomend personeel van Nederlandse bedrijven en instellingen, waarschijnlijk een jaarlijkse contributie zal vergen die nog beneden de 7/6 ligt.

Daarvoor zal men kunnen aanzitten aan een Nederlandse koffietafel (dit zal tussen de 1/- en 1/6 kosten), of aan een warme lunch (3/-) in het restaurant, dat 150 personen kan bevatten, terwijl plannen in voorbereiding zijn om een diner te reserveren, dat de prijs van 4 shilling niet te boven zal gaan.

In het restaurant zal een Nederlandse kok de schepter zwaaien, terwijl men op het ogenblik nog zoekt naar een Nederlandsen manager. Er is voorts een gezellig buffet, terwijl als vanzelfsprekend kan worden aangenomen dat alle details van het clubleven — van gemakkelijke stoelen tot en met biljart- en tafel-tennistafels — in ruime mate aanwezig zullen zijn.

### NEDERLAND LEEST.

In Nederland is boeken-lezen thans de voornaamste ontspanning. De boekverkopers en uitgevers maken een ongekend goede tijd door. Zelfs de voorraden oude en vroeger nooit meer verkochte boeken zijn nu uitgeput.

### SABOTAGE IN VELSEN.

De (N.S.B.) politiecommissaris van Velsen heeft een ernstige waarschuwing doen horen in verband met de steeds toenemende sabotage in de gemeente: „Het is mijn plicht aan de bevolking dezer gemeente duidelijk te maken, dat de bezettende macht zeer strenge maatregelen zal nemen tegen zulke aanvallen op de openbare orde en veiligheid."

De Commissaris riep — in kinderlijke blijmoedigheid — Velsenaren op om een vrijwillig bewakingscorps tegen saboteurs te vormen. Die oproep had — hoe is het mogelijk — zo gering resultaat, dat nu gedreigd wordt met verplichte deelneming.

### WAT DOET DALUEGE?

Generaal Kurt Daluege (Heydrichs opvolger) wiens komst in Nederland wij onlangs mededeelden, is daar nog steeds. Van sommige zijden wordt gezegd, dat dit lugubere bezoek samenhangt met Duitse plannen voor Nederlands inlijving bij Duitsland, op dezelfde wijze als dit met Tsjechoslowakije is geschied. Er zijn ook geruchten, die willen, dat een speciaal Duits departement, onder leiding van den hogen Duitsen ambtenaar Dr. Strokart zal worden gevestigd ter „kolonisering" van Nederland, Noorwegen en Denemarken. Ook deze Dr. Strokart was nauw verbonden met de inlijving van Oostenrijk, Polen en Tsjechoslowakije in het Rijk.

### HUIDIG NEDERLAND.

Een correspondent van het Zwitserse blad „Weltwoche" schrijft een artikel over huidig Nederland, waaraan het volgende worde ontleend:

„Ofschoon de lonen zijn verlaagd en alle prijzen zijn gestegen, zetten de Nederlandse arbeiders hun lijdelijk verzet voort en het gevolg van dit verzet kan duidelijk en dramatisch worden afgelezen van de productiecijfers van Nederlandse fabrieken en mijnen. Geen andere arbeider ter wereld kan de indruk wekken zo druk bezig te zijn, terwijl hij in werkelijkheid vrijwel niets uitvoert, als de Nederlandse arbeider.

Op die manier kan een groep Nederlandse arbeiders het zelfs zover brengen, dat een Duitse leider van een fabriek zwaar wordt gestraft. Hij zal altijd vriendelijke, gewillige, glimlachende en begrijpend knikkende arbeiders aantreffen, maar het enige bezwaar is, dat het werk, dat gedaan moet worden, niet wordt gedaan. Vriendelijke doch uiterst taaie sabotage karakteriseert de strijdmethoden dezer vaderlanders; zo moeten de dagbladen alle proclamaties en redevoeringen der Duitse heren drukken, maar — heel vreemd — die staan nu juist vol met allerlei zetfouten. En de wapens die moesten worden ingeleverd, waren „toevallig" vrijwel allemaal kapot.

En dan: er werden allerlei wapens van Duitsers gestolen. Zelfs mitrailleurs. En zelfs eenmaal een...... kanon!

Het kleine percentage der N.S.B.-ers wordt op allerlei wijzen getreiterd. Geen Duits boek wordt meer verkocht in Nederland, geen Duits toneelgezelschap en geen Duits orkest trekt andere bezoekers dan een handjevol N.S.B.-ers. De zalen zijn vrijwel geheel leeg".

### DE GEMEENTE UTRECHT IN MOEILIJKHEDEN.

In aansluiting op het gepubliceerde bericht omtrent het ontslag, in de gemeente Utrecht verleend aan de wethouders voor financiën, sociale zaken en veiligheid, meldt het Algemeen Handelsblad thans, dat deze wijzigingen het gevolg waren van financiële moeilijkheden, en dat burgemeester Van Ravenswaay zelf hun werk op zich heeft genomen. De financiële administratie der gemeente moet volkomen in de war zijn.

Het thans in ons land gevolgde gebruik, dat alleen N.S.B.-ers verkiesbaar zijn voor de voornaamste gemeentelijke ambten, heeft de keuze dusdanig beperkt, dat men de opvoedings- en technische voorwaarden zó heeft verlaagd, dat ze een wassen neus zijn geworden.

Het gevolg is natuurlijk, dat tal van mensen met weinig opvoeding, weinig verstand en een totaal gebrek aan ethische qualiteiten in alle mening te verantwoordelijke betrekkingen zitten, en dat wanorde, misbruiken, corruptie en verduistering van fondsen aan de orde van de dag zijn.

Dit wordt van de zijde der N.S.B. dan ook niet geloochend; onder de leden wordt aanhoudend geklaagd, dat tal van hoge gemeente-ambtenaren direct criminele persoonlijkheden zijn.

De burgemeester van Utrecht, Van Ravenswaay, is zelf N.S.B.-er. Hij zal nu in gemeentelijke financiële aangelegenheden worden bijgestaan door een plaatselijken accountant, J. H. G. Hofstee.







## CURAÇAO

### DE MEXICAANSE SCHAAKKAMPIOEN OP CURAÇAO.

**René Pratt verloor slechts 4 van de 60 partijen.**

De Secretaris van de Schaakvereniging „Curaçao" schrijft ons het volgende:

De strijd is gestreden. De simultaanseance van den Mexicaansen kampioen behoort weer tot het verleden. Het resultaat, dat Curaçao behaald heeft, mag zeker eervol genoemd worden en wij zijn ervan overtuigd, dat de organisators van dit schaak-evenement met voldoening op beide avonden terug kunnen blikken.

Het was Donderdag stampvol in Trianon. Behalve de 30 spelers hadden vele belangstellenden acte de précense gegeven en het bleek duidelijk, dat er op ons eiland veel interesse voor het schaken bestaat. De organisatie klopte als een bus, maar er kwam heel wat voor kijken, alvorens het zover was en wij zijn diegenen, die zich hier vrijwillig voorgespannen hebben ten zeerste erkentelijk voor het prachtige werk, dat zij verricht hebben. Onze bizondere dank gaat uit naar den Heer A. H. A. Piët, die zijn keurig geoutilleerde inrichting „Club Trianon" voor deze avond belangeloos beschikbaar gesteld had.

Om ongeveer 20.15 uur opende Voorzitter Ivan Lansberg de bijeenkomst met een korte vlotte toespraak en nadat René Pratt deze beantwoord had, kon het spel beginnen. De openingszetten gingen in een vlot tempo, doch na enige ronden duurde het heel wat langer en werd de Mexicaanse kampioen voor moeilijke problemen gesteld, die hem kennelijk heel wat hoofdbrekens bezorgden. Het eerste slachtoffer viel om ongeveer 22.30 uur, toen er pl.m. 10 zetten gedaan waren, spoedig gevolgd door een tweede. Naarmate de stellingen gecompliceerder werden, verslapte het tempo en vooral bij de eerste 6 borden, waar de cracks zetelden, dacht Pratt soms erg lang na. Om 24.30 uur waren er circa 16 zetten gedaan. Dit lijkt erg weinig, doch een kleine berekening toont aan, dat dit bij 30 borden neerkomt op een halve minuut per zet en het gehalte der spelers in aanmerking nemende, is dit zeker niet lang.

Tussen 24.30 en 1.30 uur gaven diverse spelers hun partij op. Dit had verschillende oorzaken. Sommige partijen stonden hopeloos, andere niet bepaald ongunstig en konden nog best een hele tijd voortgezet worden, terwijl enige spelers er geenszins slecht voorstonden. Dat deze spelers desondanks opgaven, is te wijten aan het feit, dat er een gerucht de ronde deed, een gerucht, dat de censor waarschijnlijk niet toe zal staan, nader te definiëren. In elk geval vonden velen het raadzaam om te zorgen, dat zij vóór 2 uur thuis waren en gaven derhalve tijdig op. Zoals op Curaçao wel eens enkele keren meer voorkomt, bleek het gerucht onwaar te zijn.

Van de heldhaftigen die doorspeelden, was het de Heer L. A. Lemmens van de Schaakvereniging „Curaçao", die het eerste een gunstig resultaat boekte, nl. remise. Enige tijd daarna wist de Heer Wiznitzer Sr., die geen Clublid is, zijn partij te winnen, welk resultaat eveneens bereikt werd door de Heren S. F. van Kekem en C. F. van Tongerloo, beiden van de Schaakverenigingen „Dr. Max Euwe".

Inmiddels had René Pratt het grootste gedeelte van zijn partijen gewonnen. Vervolgens wist de Heer M. A. Martinez van de S.V. „Curaçao" remise te bereiken, terwijl tenslotte de Heer C. v.d. Mark van dezelfde vereniging als overwinnaar uit het strijdperk trad. Om ongeveer 4 uur was de slag ten einde en had de Mexicaan dus 24 partijen gewonnen, 2 remise en 4 verloren.

Alvorens over te gaan tot het verslag van de 2e seance op jl. Zaterdag, dient hier eerst nog even gememoreerd te worden, dat, behalve de firma's, die de vorige keer reeds vermeld werden, er nog diverse nieuwe donateurs bijgekomen zijn en het is mede aan de financiële steun van de volgende firma's te danken, dat het optreden van den Heer Pratt mogelijk werd: Boolchand Pessoomal, M. Dialdas & Sons, Ephraim Maduro, H. A. da Costa Gomez („La Fortuna"), Café Imperial, Fabrica dulce „La Suissa", „Casa Cohen", „El Mundo", „Palais Oriental", Aannemer J. H. Cornelder, Timmerfabriek A. Kooyman, E. & G. Martijn en F. Martinez („El Pasaje"), terwijl een woord van bizondere dank aan het adres van de C.P.I.M. voor de grote steun van deze Maatschappij ondervonden.

Zaterdagavond om 20 uur waren opnieuw 30 spelers tegenwoordig in het C.P.I.M.- hotel, alwaar de Heer Van Kekem voor een perfecte organisatie gezorgd had, daarbij ijverig geassisteerd door den Heer Van Tongerloo. De openingsrede, gehouden door den Heer Van Kekem werd tot ieders grote verrassing door René Pratt in onvervalst Nederlands beantwoord met de woorden: „Ik wens u allen succes!", welke sympathieke geste van den Mexicaan zeer veel applaus verwekte.

Daarna nam de titanenstrijd een aanvang en het bleek al spoedig, dat Prat deze avond bizonder op dreef was, daar reeds tussen 9 en 10 uur diverse spelers het loodje moesten leggen. De eerste remise-partij was wederom van den Heer L. A. Lemmens, welke om 24 uur beëindigd was. Een uur later wist de Heer M. A. Martinez eveneens tot remise te komen. Tussen 2 en 4 uur wist de Mexicaan vele partijen in zijn voordeel te beslissen en het was pas 4 uur toen hij besloot zijn partij tegen den Heer C. van der Mark remise te geven. Even daarna zag de Heer Van Kekem zijn goede stelling verloren gaan. Om 4.45 wist de Heer Montevinado eveneens remise te halen: De titanenkamp tussen Pratt en Van Tongerloo werd om 5 uur beëindigd met een overwinning van den Mexicaan. Dit is een prachtige partij geweest en volgens Pratt zelf, heeft geluk hem hierbij een handje geholpen.

Tenslotte eindigde zijn partij met den Heer Schoop met remise en even daarna zag de Heer Luyando zijn winst in remise veranderen. Ongeveer om 5.30 uur werd de seance beëindigd.

Het lijkt haast bovenmenselijk om ruim 9 uur aan één stuk door te schaken en dan tegen dergelijke sterke spelers geen enkele partij te verliezen. Het is werkelijk een phenomenale praestatie om onder deze omstandigheden 24 van de 30 partijen te winnen en slechts 6 remise te geven.

De Heer Pratt heeft hier dan ook bewezen werkelijk een schaakgenie te zijn en wij hopen dezen sympathieken Mexicaan hier later nog weer eens aan het werk te zien. Hij heeft zich van zijn beste zijde laten kennen en door zijn sportief optreden een prettige indruk achtergelaten.

Velen zullen geneigd zijn, vergelijkingen te maken tussen het optreden van Dr. A. Aljechine en René Pratt als simultaan-spelers. Eerstgenoemde wist destijds in circa 4½ uur 39 van de 40 partijen te winnen en slechts één remise te geven. Er dient evenwel niet vergeten te worden, dat het schaakspel alhier destijds niet op zo'n hoog peil stond als thans. Toen waren de meeste spelers ongeoefend, terwijl nu bijna allen regelmatig aan wedstrijden deelnemen.

Op speciaal verzoek van den Mexicaansen kampioen is de wedstrijd tussen de beste 10 spelers van de S.V. „Curaçao" en de S.V. „Dr Max Euwe" een dag verroegd en zal thans op Woensdagavond as. om 20 uur in het C.P.I.M.-hotel gehouden worden. René Pratt zal dan als belangstellende toeschouwer fungeren. Vóór die tijd zal hij vermoedelijk een partij tegen den Heer C. F. van Tongerloo spelen.